

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2022/589

ze dne 6. dubna 2022,

kterým se stanoví složení koordinační skupiny Komise pro energetickou chudobu a zranitelné spotřebitele a provozní ustanovení týkající se jejího zřízení

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 168 a 194 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Spravedlivý a férový přechod ke klimaticky neutrální Unii do roku 2050 je ústředním záměrem Zelené dohody pro Evropu a cílů EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030. Legislativní balíčky předložené v červenci a prosinci 2021, jejichž cílem je provádět Zelenou dohodu pro Evropu, jsou úzce zaměřené na řešení energetické chudoby a ochranu zranitelných osob. Renovační vlna ⁽¹⁾, velká iniciativa navržená s cílem posílit strukturální renovaci soukromých a veřejných budov, navíc také naléhavě zdůrazňuje nutnost řešení energetické chudoby. V této souvislosti také Komise zahájila Iniciativu pro cenově dostupné bydlení za účelem renovace 100 majákových sociálních a cenově dostupných obytných čtvrtí a doporučení Komise týkající se energetické chudoby ⁽²⁾ bylo přijato v roce 2020 s cílem vymýtit energetickou chudobu tím, že „se zaměří na její hlavní příčiny“, a podporovat energeticky efektivní renovační strategie, které zlepšší kvalitu života občanů EU.
- (2) Energetická chudoba je také pojmem, který je zakotven v legislativním balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“ a který staví spotřebitele do středu spravedlivé energetické transformace a stanoví několik cílených opatření k řešení konkrétních zranitelných míst prostřednictvím právních předpisů v oblasti energetiky.
- (3) Přístup k energetickým službám má zásadní význam pro sociální začlenění. Evropský pilíř sociálních práv, který společně vyhlásily Evropský parlament, Rada a Komise dne 17. listopadu 2017, zahrnuje energii mezi základní služby ⁽³⁾, k nimž má každý právo na přístup. Osobám v nouzi musí být k dispozici pomoc pro přístup k těmto službám ⁽⁴⁾. Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv ⁽⁵⁾ stanoví konkrétní opatření, která povedou k uskutečnění všech dvaceti zásad pilíře, včetně konkrétních iniciativ na rok 2022, které také přispějí k řešení energetické chudoby.
- (4) Komise také vydáním doporučení o energetické chudobě a doprovodným pracovním dokumentem svých útvarů splnila povinnost předložit orientační pokyny týkající se vhodných ukazatelů pro měření energetické chudoby a definice „značného počtu domácností trpících energetickou chudobou“, jak stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ⁽⁶⁾ (dále jen „nařízení o správě“) a přepracovaná směrnice o elektřině. Podtrhuje také důležitost politik souvisejících s vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu a dlouhodobými renovačními strategiemi, které mají tyto problémy řešit. Skupina bude stavět na práci Občanského energetického fóra a Střediska pro sledování energetické chudoby.

⁽¹⁾ COM/2020/662 final.

⁽²⁾ Doporučení Komise (EU) 2020/1563 ze dne 14. října 2020 týkající se energetické chudoby.

⁽³⁾ Důležitost řešení energetické chudoby ze strany členských států zdůrazňuje také hlavní směr 8 „Prosazování rovných příležitostí pro všechny, podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě“ integrovaných hlavních směrů v oblasti zaměstnanosti, které poskytují členským státům informace pro koordinaci zaměstnanosti a sociálních politik v rámci evropského semestru.

⁽⁴⁾ Evropský pilíř sociálních práv, zásada 20 „Přístup k základním službám“: Evropský pilíř sociálních práv – 20 zásad | Evropská komise (europa.eu).

⁽⁵⁾ COM(2021) 102 final.

⁽⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

- (5) Standardní definice energetické chudoby a zranitelných spotřebitelů se stále připravují. Členské státy proto používají svá vlastní kritéria na základě vnitrostátního a místního kontextu. Úsilí členských států snížit chudobu celkově je vnímáno jako stejně cenné. Při provádění a aktualizaci vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu v souladu s nařízením o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu je třeba brát v úvahu pokyny týkající se energetické chudoby ⁽⁷⁾ vypracované Komisí.
- (6) Článek 28 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ⁽⁸⁾ a čl. 3 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ⁽⁹⁾ členským státům ukládají, aby definovaly pojem zranitelného zákazníka, který může odkazovat k energetické chudobě a mj. k zákazu odpojení elektřiny těmto zákazníkům v krizových obdobích. Pojem zranitelných zákazníků může zahrnovat vyšší příjmů, podíl výdajů na energii v rámci disponibilního příjmu, energetickou účinnost domácností, kritickou závislost na elektrických zařízeních ze zdravotních důvodů, věk nebo jiná kritéria. Členské státy musí přijmout vhodná opatření na ochranu zákazníků a zajistit zejména dostatečné záruky na ochranu zranitelných zákazníků.
- (7) Článek 29 přepracované směrnice o elektřině (EU) 2019/944 ukládá členským státům povinnost odhadnout počet domácností trpících energetickou chudobou a uvádí, že musí stanovit a zveřejnit kritéria, z nichž toto posouzení vychází. V případě značného počtu těchto domácností musí členské státy do svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu zahrnout orientační cíl pro snížení energetické chudoby, stanovit časový rámec a navrhnout příslušné politiky a měření. Poté musí Komise v souladu s nařízením o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu ohlásit jakýkoli pokrok, jenž učiní směrem k cíli snížení počtu domácností trpících energetickou chudobou. Podobně také čl. 3 odst. 4 směrnice 2009/73/ES členským státům ukládá, aby za účelem řešení energetické chudoby zavedly odpovídající opatření.
- (8) Všechny iniciativy z balíčku „Fit for 55“ k provádění cílů v oblasti klimatu a energetiky EU do roku 2030 byly soudržně navrhovány tak, aby rozvíjely spolupráci, zmírňovaly potenciálně negativní distribuční účinky, včetně těch mezi členskými státy, zejména v případě těch nejzranitelnějších a energeticky chudých (návrh na přepracování směrnice o energetické účinnosti, návrh Sociálního fondu pro klimatická opatření, návrh na přepracování směrnice o zdanění energie, návrh na přepracování směrnice o energetické náročnosti budov, balíček opatření pro trhy s vodíkem a dekarbonizovaným plynem, návrh doporučení Rady ohledně zajištění spravedlivé transformace na klimatickou neutralitu). Komise s cílem poskytnout členským státům maximální podporu přijala doporučení ⁽¹⁰⁾ s pokyny a příklady k uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ při rozhodování v odvětví energetiky i mimo něj.
- (9) Výměna osvědčených postupů a zlepšená koordinace politických opatření mezi členskými státy, dalšími zúčastněnými stranami a Komisí s cílem podpořit zranitelné, finančně slabé domácnosti nebo domácnosti postižené energetickou chudobou jsou zásadní pro posílení úsilí a závazků uskutečnit férovou a spravedlivou Zelenou dohodu pro Evropu. Měla by tedy být zřízena koordinační skupina pro energetickou chudobu a zranitelné spotřebitele.
- (10) Obecným úkolem koordinační skupiny pro energetickou chudobu a zranitelné spotřebitele by mělo být, že bude Komise a členským státům poskytovat nezbytné politické odborné znalosti pro iniciativy zaměřené na určování nejzranitelnějších spotřebitelů a jejich podporu a ochranu při zachování a zlepšování dobrého fungování vnitřního energetického trhu. Měla by spolupracovat s příslušnými přípravnými orgány Rady, například Výborem pro sociální ochranu, pokud jde o dopady politik na zranitelné a nízkopříjmové domácnosti a roli sociálních politik při řešení energetické chudoby.
- (11) Skupina by se měla skládat z příslušných orgánů členských států. Měla by být stanovena pravidla pro poskytování informací členy skupiny.

⁽⁷⁾ SWD(2020) 960 final.

⁽⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁽¹⁰⁾ Doporučení Komise (EU) 2021/1749.

ROZHODLA TAKTO:

Článek 1

Předmět

Zřizuje se koordinační skupina pro energetickou chudobu a zranitelné spotřebitele (dále jen „skupina“).

Článek 2

Úkoly skupiny

1. Úkolem skupiny je:
 - a) sloužit jako hlavní platforma pro výměnu informací mezi Komisí a členskými státy a jejich koordinaci v otázkách souvisejících s navrhováním a prováděním právních předpisů, programů a politik Unie zaměřených na finančně slabé domácnosti nebo domácnosti postižené energetickou chudobou a zranitelné spotřebitele, a to i v souvislosti s dostupností energie, cílenou renovací a opatřeními v oblasti energetické účinnosti a finančními systémy na vnitrostátní úrovni;
 - b) poskytovat prostor pro výměnu zkušeností, osvědčených postupů a odborných znalostí týkajících se zranitelných spotřebitelů a finančně slabých domácností nebo domácností postižených energetickou chudobou, a to i na regionální a lokální úrovni;
 - c) pomáhat Komisi a členským státům při navrhování politických iniciativ, zejména v souvislosti s vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu, integrovanými vnitrostátními zprávami o pokroku v oblasti energetiky a klimatu vypracovávanými členskými státy a souvisejícími strategiemi.
2. Skupina musí zejména:
 - a) poskytovat informace o rozhodnutích týkajících se opatření na ochranu a posílení postavení zranitelných spotřebitelů a finančně slabých domácností nebo domácností postižených energetickou chudobou a řešit dostupnost energie ve vnitrostátních souvislostech a v širším rámci přechodu na čistou energii, a to na všech úrovních správy (vnitrostátní, regionální a lokální);
 - b) projednávat konkrétní problémy týkající zranitelných spotřebitelů a finančně slabých domácností nebo domácností postižených energetickou chudobou s cílem určit odpovídající opatření a koordinovaná řešení v souladu s právem Unie;
 - c) přezkoumávat pravidelné výhledy a zprávy připravované poradenským centrem pro energetickou chudobu a Komisí, a zejména pokud se týkají pokroku základních příčin a řešení a jeho měření a sledování, a to včetně příslušné socioekonomické analýzy;
 - d) zlepšovat kvalitu a rozsah dostupných údajů a statistických ukazatelů, včetně harmonizovaného shromažďování údajů Unie, s ohledem na zvláštnosti jednotlivých států, s cílem zajistit, že přístupy k podpoře a posílení postavení energeticky chudých a zranitelných spotřebitelů vycházejí z informovaného a aktuálního chápání hlavních problémů a relevantních aspektů, ale i jejich časových a prostorových variant, a to v úzké spolupráci s Výborem pro sociální ochranu (a jeho podskupinou pro ukazatele) a Statistickým úřadem Evropské unie;
 - e) podporovat výměnu informací, prevenci a koordinovaná opatření v případě mimořádných událostí v Unii.

Článek 3

Konzultace

Komise může skupinu konzultovat ohledně jakékoliv záležitosti týkající se energetické chudoby a zranitelných spotřebitelů.

Článek 4

Členství

1. Skupina sestává z orgánů všech členských států.

2. Orgány členských států a zejména ministerstva odpovědná za energii navrhnou své zástupce a zodpovídají za to, že jejich zástupci poskytují odborné znalosti vysoké úrovně, pokud jde o vykonávanou práci, v závislosti na vnitřním uspořádání daného členského státu.
3. Každý stát navrhuje pro spolupráci na úkolech skupiny na odpovídající úrovni rozhodování nejvýše dva stálé zástupce a dva náhradníky.
4. Náhradníci jsou jmenováni v souladu se stejnými podmínkami jako členové uvedení v odstavci 2 výše; náhradníci automaticky nahrazují členy, kteří nejsou přítomni nebo schopni funkci vykonávat.
5. Komise smí odmítnout navrženého zástupce, pokud považuje návrh za nepřijatelný s ohledem na požadavky uvedené v odstavci 2 výše. V takovém případě budou členské státy vyzvány ke jmenování jiného zástupce. Každý člen skupiny zajistí, aby jeho členský stav byl aktualizován.
6. Osobní údaje členů se tam, kde je to relevantní, sbírají, zpracovávají a uveřejňují v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ⁽¹¹⁾ nebo (EU) 2018/1725 ⁽¹²⁾ (15. bod odůvodnění).
7. Členové zůstávají v úřadu do konce svého funkčního období, nebo dokud nejsou nahrazeni. Jejich funkční období lze prodloužit.

Článek 5

Činnost

1. Skupině předsedá zástupce GR ENER.
2. Předseda skupinu svolává pravidelně a sdílí s ní informace, které obdržel od příslušných orgánů, přičemž zachovává důvěrnost obchodně citlivých informací.
3. Zasedání se konají online nebo v prostorách Komise.
4. Služby sekretariátu zajišťuje GR ENER. Úředníci Komise z příslušných oddělení se mohou zasedání skupiny účastnit.
5. GR ENER skupině zpřístupní všechny příslušné pracovní dokumenty prostřednictvím pracoviště pro spolupráci. Komise navíc zveřejní všechny související dokumenty buď zanesením do rejstříku, nebo prostřednictvím odkazu v rejstříku vedoucího na zvláštní internetovou stránku. GR ENER zveřejní pořad jednání a další související podkladové dokumenty s dostatečným předstihem před zasedáním. Výjimky ze systematického zveřejňování by měly být stanoveny v případech, kdy by zveřejnění dokumentu poškodilo ochranu veřejného nebo soukromého zájmu, jak stanoví článek 4 nařízení (ES) č. 1049/2001.
6. Za zápis odpovídá předseda, vypracuje ho sekretariát a zveřejní se krátce po zasedání.
7. Skupina přijímá svá stanoviska, doporučení nebo zprávy pokud možno dohodou. V případě hlasování určí výsledek prostá většina členů. Členové, kteří hlasovali proti nebo se zdrželi hlasování, mají právo na to, aby byl ke stanoviskům, doporučením nebo zprávám připojen dokument shrnující důvody jejich postoje.

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

Článek 6

Podskupiny

GŘ ENER může zřídit podskupiny pro účely posouzení konkrétních otázek na základě mandátu vymezeného skupinou. Podskupiny působí v souladu s horizontálními pravidly upravujícími vznik a činnost expertních skupin Komise⁽¹³⁾ a podávají zprávy skupině. Jakmile svůj mandát splní, musí být rozpuštěny.

Článek 7

Externí odborníci

GŘ ENER může přizvat odborníky se zvláštní kvalifikací ve vztahu k předmětu jednání, kteří nejsou součástí skupiny, aby se *ad hoc* zúčastnili činnosti skupiny nebo jejích podskupin.

Článek 8

Pozorovatelé

1. Jednotlivcům, organizacím a veřejným subjektům vedeným v rejstříku transparentnosti, jako jsou zástupci občanských společností a organizací spotřebitelů a sociálních partnerů, může být přímým pozváním udělen status pozorovatele.
2. Předseda může pozorovatelům a jejich zástupcům povolit účast na diskusích skupiny a předkládání odborných poznatků. Nemají však hlasovací práva.

Článek 9

Jednací řád

Na návrh Komise a po dohodě s ní přijme skupina prostou většinou svých členů jednací řád, a to v souladu s horizontálními pravidly⁽¹⁴⁾.

Článek 10

Služební tajemství a nakládání s utajovanými informacemi

Členové skupiny a jejich zástupci, jakož i přizvaní odborníci a pozorovatelé jsou povinni dodržovat závazky týkající se služebního tajemství, které se podle Smluv a jejich prováděcích pravidel vztahují na všechny členy orgánů a jejich zaměstnance, a dále bezpečnostní pravidla Komise o ochraně utajovaných skutečností Unie, která jsou stanovena v rozhodnutích Komise (EU, Euratom) 2015/443⁽¹⁵⁾ a 2015/444⁽¹⁶⁾. Pokud tyto povinnosti nedodrží, může Komise přijmout veškerá vhodná opatření.

Článek 11

Výdaje na zasedání

1. Účastníkům podílejícím se na činnostech skupiny a jejích podskupin nepřísluší za nabízené služby odměna.
2. Cestovné a náklady na pobyt vzniklé účastníkům v souvislosti s činností skupiny a podskupin hradí Komise.

⁽¹³⁾ C(2016)3301 final.

⁽¹⁴⁾ Viz článek 17 rozhodnutí Komise C(2016) 3301.

⁽¹⁵⁾ Rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/443 ze dne 13. března 2015 o bezpečnosti v Komisi (Úř. věst. L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁽¹⁶⁾ Rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444 ze dne 13. března 2015 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 72, 17.3.2015, s. 53).

Náhrada se poskytuje v souladu s předpisy platnými v Komisi a v mezích disponibilních prostředků, které jsou útvarům Komise přiděleny v rámci ročního postupu pro přidělování zdrojů.

V Bruselu dne 6. dubna 2022.

Za Komisi
Kadri SIMSON
členka Komise
